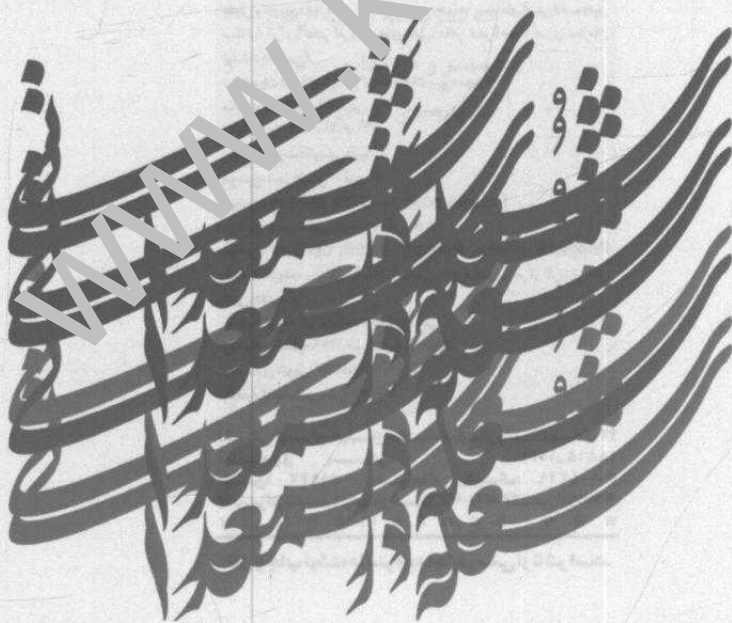

مجموعه شعرهای آیینی
اسماعیل سکاکی

انتشارات سوره مهر (وابسته به حوزه هنری)

شعله در شمع‌دانی

مجموعه شعرهای آیینی

نویسنده: اسماعیل سکاکی

طراح جلد: محمد جواد مرآتلی

ویراسته و تصحیف: لیتوگرافی: واژه‌پرداز: اندیشه، چاپ: اندیشه

چاپ ۱: ۱۳۹۷

شمارگان: ۱۲۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۰۳-۲۹

سری: سکاکی، اسماعیل ۱۰-

عنوان و ژانر: شمع‌دانی: مجموعه شعرهای آیینی / اسماعیل سکاکی: [برای] دفتر: ریش‌های ادبی، دفتر شعر [حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی].

مشخصات نشر: تهران، شرکت انتشارات سوره مهر، ۱۳۹۷.

مشخصات ظاهری: ۱۲۶ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۰۳-۲۲-۰۱

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

موضوع: شعر فارسی -- قرن ۱۴

موضوع: Persian poetry -- 20th century

موضوع: شعر مذهبی فارسی -- قرن ۱۴

موضوع: Religious poetry, Persian -- 20th century

شناسه افزوده: سازمان تبلیغات اسلامی، حوزه هنری، مرکز آثار، ها

ادبی، دفتر شعر

شناسه افزوده: شرکت انتشارات سوره مهر

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۷ ش ۲۵ / ۹۸ PIRA

رده‌بندی دیویی: ۸۵۱ / ۶۲

شماره کتابشناسی ملی: ۵۱۰۵۹۹۳

نشانی: تهران، خیابان حافظ، خیابان رشت، پلاک ۲۳

صندوق پستی: ۱۵۸۱۵-۱۱۴۴

تلفن: ۶۱۹۴۲ سامانه پیامک: ۳۰۰۵۳۱۹

تلفن مرکز پخش: (پنج خط) ۶۶۴۶۰۹۹۳ فکس: ۶۶۴۶۹۹۵۱

www.sorehemehr.ir

نقل و چاپ نوشته‌ها منوط به اجازه رسمی از ناشر است.

ما و نشان سروده‌ها

۱۱		مقدمه
۱۵		دل‌نوشته
۱۷		غزل‌ها
۱۹		نسل چندم
۲۱		مژده صلوات
۲۳		چلچراغ
۲۵		جغرافیای ساکت
۲۷		خسوف ناگهان
۲۹		چتر حمایت
۳۱		آیات کوثر
۳۳		نشانه مظلومی
۳۵		رهنورد مردانه
۳۷		بوسه و اشک
۳۹		تبسم بر نیزه

۴۱	خورشید بر بوم.....
۴۳	بغض نرفتن.....
۴۵	سرو زاده.....
۴۷	زینت پدر.....
۴۹	دو جاری.....
۵۱	خواب آشفته.....
۵۳	کودک و عمو.....
۵۵	مادر شهید.....
۵۷	نماز ظهر.....
۵۹	قطار سرخین: مشهد.....
۶۱	نگورهای طوس.....
۶۳	توبان.....
۶۵	بهشت رنما.....
۶۷	بلیت‌ها در باد.....
۶۹	صدای دل‌نشین.....
۷۱	پنج پشت.....
۷۳	چشم انتظار.....
۷۵	پنجره کاظمین.....
۷۷	گل‌های ضریح.....
۷۹	تکلیف نامرد.....
۸۱	پیدای پنهان.....
۸۳	وقت رسیدن.....
۸۵	نسیم چارشنبه.....
۸۷	سجده آخر.....
۸۹	مثنوی‌ها.....
۹۱	بارش ممتد.....
۹۴	راه دریا.....
۱۰۱	گل جامعه.....
۱۰۶	پیراهن یوسف.....
۱۰۹	دویتی‌ها.....

۱۱۱	همدم
۱۱۱	ترجیح
۱۱۲	قرآن حبیبی
۱۱۲	غریبی
۱۱۳	دنبال جنازه
۱۱۳	مفقود الاثر
۱۱۴	نهال استقامت
۱۱۴	رحم
۱۱۵	رباعی ها
۱۱۷	جغاع
۱۱۷	سورۃ نوناه
۱۱۸	تبیانی
۱۱۸	حسرت نگا
۱۱۹	افطار
۱۱۹	زهر
۱۲۰	پنجره ای به کربلا
۱۲۰	خیمه گاه
۱۲۱	سوختن
۱۲۱	شرم
۱۲۲	درس محبت
۱۲۲	لاله
۱۲۳	زیارتد
۱۲۳	راز عشق
۱۲۴	شق القمر
۱۲۴	گل زخم
۱۲۵	شیر به خون نشسته
۱۲۵	گل نشکفته
۱۲۶	سلاح زبان
۱۲۶	خلق حماسه
۱۲۷	بساط شام

۱۲۷	تضمیم
۱۲۸	جشن تولد
۱۲۸	پرسش
۱۲۹	دعوت
۱۲۹	غریبه
۱۳۰	دست بیعت
۱۳۰	زخم عتیق
۱۳۱	حجاب میدان
۱۳۱	یاران موافق
۱۳۲	راست
۱۳۲	رمز تو مید
۱۳۳	سنان
۱۳۳	گریه و ق
۱۳۴	پدر بزرگ
۱۳۴	بغض های منفجر
۱۳۵	شمع هزار ساله
۱۳۵	مدیون
۱۳۶	گوشه ایوان
۱۳۶	فصل

مقدمه

یکی از گونه‌های شعر فارسی شعر آیینی است. در روزگار ما عمدتاً به اشعاری اطلاق می‌شود که حال و هوای مناجاتی، توحیدی، و اهل‌بیتی داشته باشند. این گونه شعر در سال‌های اخیر مورد توجه محافل ادبی واقع شده است و شاهد شکل‌گیری جریانی با این نام در کشور هستیم که بیشتر شاعران جوان مسبب آن‌اند.

برگزاری جشنواره‌های متعدد ادبی، به‌ویژه در دهه‌های ۱۳۸۰ و ۱۳۹۰، راه‌اندازی سایت‌های خاص شعر آیینی، شکل‌گیری انجمن‌های شعر و ادب آیینی در برخی استان‌ها و مرکز، و ورود ناشران خاص شعر آیینی از عواملی است که در جریان‌سازی شعر آیینی مؤثر بوده‌اند.

فارغ از اینکه هدف اغلب نهادهای دولتی از برگزاری جشنواره‌ها

ارائه بیان کاری بوده و حمایت جدی از جریان‌سازی نکرده‌اند، شاعران در این راستا آثار ارزنده‌ای خلق کرده‌اند که درخور تأمل است؛ به‌ویژه قالب کلاسیک که به دلیل هجوم آوانگاردها بعضاً عقب‌نشینی می‌کرد، ولی اکنون با صلابت وارد میدان شده است و تلاش‌هایی برای حضور پررنگ قالب نو (سپید و نیمایی) در عرصه شعر آیینی در حال اجراست. حوزه شعر آیینی نیز مانند سایر حوزه‌ها اسب‌هایی داشته است، از جمله:

۱. عده صداقت شاعر: اندک شاعرانی هستند که فقط به منظور کسب رتبه در جشنواره‌ها دست و پا می‌زنند و دغدغه اصلی آن‌ها اهل‌بیت نیست. این دسته از افراد با صداقت وارد این حوزه نمی‌شوند و شصت‌صیت آن‌ها و تفکرشان جور دیگری است و صرفاً برای عقب‌نماندن از قافیه سرور وارد این مقوله شده‌اند. شاعر آیینی، علاوه بر تکنیک سرایندگی شعر، باید مودب به آداب و فضایل اخلاقی باشد و دغدغه این کار را با حساسیت تا بتواند، علاوه بر موفقیت، بر روح و روان مخاطب اثر بگذارد.

۲. ورود شاعران ناتوان: شاعرانی هستند که دغدغه اهل‌بیت^(۱) را ندارند ولی فاقد توان تکنیکی لازم در این عرصه‌اند و برای آموختن و کسب مهارت‌ها و مختصات فنی ادبی تلاش نمی‌کنند. این‌گونه شاعران نتوانسته‌اند شأن و عظمت اهل‌بیت^(۲) را به درستی به تصویر بکشند و به اصطلاح ظرف مطلوب و مناسب را برای مخرورف مت‌الی پیدا نکرده‌اند.

۳. هیئتی شدن شعر آیینی: شعری که صرفاً به دنبال تهییج احساسات مخاطب، به‌ویژه مخاطب عام، است تا به وسیله آن بتواند صرفاً آندوه و مصیبت اهل‌بیت^(۳) را انتقال دهد و باعث تأثر و تألم

در مخاطب شود از نظر این جانب هیئت شده است. شعر آیینی، علاوه بر انتقال اندوه اهل بیت^(ع)، باید پیام، حماسه، و فضیلت‌های آن‌ها را نیز متجلی و برجسته کند و علاوه بر شور بر شعور مخاطب بیفزاید و ادبیت اثر را فدای عاطفه و احساسات نکند.

مجموعه شعری که پیش روی شماست اثر شاعری است نام‌آشنا که بلائیر سه مجموعه از او به چاپ رسیده و در بیشتر جشنواره‌های شعری برگزیده شده و شعر او دست به دست در هیئت‌های مذهبی توسط مداحان زمزمه می‌شود. همین طور که از نام کتاب پیداست، شاعر به دنبال شعار نیست، بلکه می‌خواهد شاعرانه وارد حوزه شعر آیینی شود.

جناب آقای اسماعیل سکاکی متعلق به سرزمین ادب‌پرور قزوین است؛ از دیرباز ادیبان و شاعران برجسته‌ای از این آب و خاک برخاسته‌اند که در نوع خود کم‌نظیر و بی‌سابقه‌ترین شاعران و ادیبانی چون حمداﷲ مستوفی، عبیدالله سمانی، واعظ قزوینی، وحید، سالک، شرف‌جهان، اشرف‌الدین حسینی (نسیم شمال)، علامه دهخدا، علامه محمد قزوینی، سید علی موسوی گرمارودی، بهاء‌الدین خرمشاهی... سبک جناب آقای سکاکی به صورتی است که سعی می‌کند مضامینش برای مخاطب قابل درک و زودیاب باشد و مخاطب با اندکی تأمل منظور و مقصود شاعر را دریابد. البته نوآوری‌های نیز در این مجموعه داشته و سعی کرده شاعرانه وارد میدان شعر دراز شعار پرهیزد.

در شهر گرگ‌های گرسنه به غیر چاه
دیگر کسی به شیر خدا تسلیت نگفت

*

او سرورزاده بود که در باغ کریلا
در خون نشست و لاله پرپر حساب شد
*

زنی به همسر خود زهر داد و این زن طفل
بین میان دو جاری چقدر فاصله بود
*

طرش ردیف شعر مرا می کند عوض
بی جمعه ها نسیم شب چارشنبه ها

به هر حال، این مجال فرصت نقد و بررسی نیست. ان شاء الله
مخاطبان خاص، منتقدان پس از مطالعه این مجموعه آرای خود را
مطرح خواهند کرد. ولیکن چاپ مجموعه شعر جرأتی است که شاعر
به صورت رسمی به حد می دهد تا کارنامه شاعری خود را در بوتۀ
نقد و بررسی قرار دهد و بتواند رهاورد آن در سبک سرایش آثار
بعدی استفاده کند. برای این شاعر عزیز رزوی توفیق و سربلندی در
عرصه شعر آیینی را از خداوند متعال بخواهیم.

سید محمدحسین ابوترابی

قزوین - ۱۳۹۶